

فرهنگ توصیفی معنی شناسی

کورش صفوی

فرهنگ معاصر

تهران ۱۳۸۴

فرهنگ معاصر

شماره ۳۵، خیابان دانشگاه، تهران ۱۳۱۴۷

تلفن: ۶۶۴۶۵۵۲۰ - ۶۶۴۶۵۵۲۰ فکس: ۶۶۴۱۷۰۱۸

E-mail: farhangmo@neda.net

Website: www.farhangmoaser.com

فرهنگ توصیفی معنی‌شناسی

کوروش صفوی

حروف‌نگاری، طراحی و چاپ:

واحد کامپیوتر و چاپ فرهنگ معاصر

چاپ اول: ۱۳۸۴

نیراز: ۳۰۰۰ نسخه

حق چاپ محفوظ است

کلیه حقوق این اثر متعلق به «مؤسسه فرهنگ معاصر» است و هر نوع استفاده بازرگانی از این فرهنگ اعم از زیراکس، بازنویسی، ضبط کامپیوتری و یا تکثیر به هر صورت دیگر، کلاً و جزئاً، ممنوع و قابل تعقیب قانونی است.

فهرست‌نویس پیش از انتشار

صفوی، کوروش، ۱۳۳۵ -

فرهنگ توصیفی معنی‌شناسی / کوروش صفوی - تهران: فرهنگ معاصر،

۱۳۸۴ -

شش، ۱۳۷ ص.

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیا.

ص.ع. به انگلیسی: Koorosh Safavi, descriptive dictionary of semantics.

واژه‌نامه.

کتابنامه: ص. [۱۲۷].

۱. معنی‌شناسی - اصطلاحات و تعبیرها. الف. عنوان.

۴۰۱/۴۳

۴ ص ۷ / ۳۲۲۵ P

۸۴-۲۳۳۳۶۷

کتابخانه ملی ایران

ISBN 964-8637-13-X

شابک ۹۶۴-۸۶۳۷-۱۳-X

پیشگفتار

مجموعه‌ی حاضر با هدف معرفی و ارائه‌ی توصیفی برای اصطلاحات رایج در دانش معنی‌شناسی تهیه شده است. برای دستیابی به چنین هدفی سعی بر آن بوده تا صرفاً به واژگان نقش‌مند در سه شاخه‌ی عمده‌ی معنی‌شناسی، یعنی معنی‌شناسی فلسفی (philosophical semantics)، معنی‌شناسی منطقی (logical semantics)، و معنی‌شناسی زبانی (linguistic semantics) توجه شود، و در حوزه‌ی معنی‌شناسی زبانی به اصطلاحات دو شاخه‌ی این دانش، یعنی معنی‌شناسی نظری (theoretical semantics) و آنچه معنی‌شناسی کاربردی (applied semantics) نامیده‌ام، اشاره شود. این مجموعه با توجه به ویژگی‌های ۱ تا ۱۱ تدوین گردیده و هدف از تهیه‌ی آن، معرفی توصیفی برای هر مدخل بوده است که برای مخاطب ویژه‌ی خود بتواند جامع و مانع باشد:

۱. توصیف هر اصطلاح با الگوگیری از معتبرترین منابع موجود در زمینه‌ی معنی‌شناسی تهیه شده است.
۲. مدخل‌ها به ترتیب الفبایی تنظیم شده‌اند و معادل انگلیسی هر یک، در برابر اصطلاح فارسی آورده شده است.
۳. در پایان این مجموعه واژه‌نامه‌ی انگلیسی-فارسی آورده شده است.
۴. در هر مورد مشخص شده است که اصطلاح مندرج در فرهنگ به کدام حوزه‌ی مطالعه و کدام نگرش مربوط است.

۵. در هر مدخل به کمک نشانه‌ی [=] به دیگر مدخل‌های فرهنگ ارجاع داده شده است.

۶. در صورت نیاز، برای درک بهتر توصیف، از نمونه‌های فارسی استفاده شده است.

۷. در مورد اصطلاحاتی که از چند توصیف مختلف برخوردار بوده‌اند، یک مدخل در نظر گرفته شده است و هر توصیف برحسب بسامد وقوع در حوزه‌ی مطالعاتی معنی تحت یک شماره‌ی مشخص آورده شده است.

۸. به هنگام هم‌معنایی دو یا چند اصطلاح، رایج‌ترین اصطلاح توصیف شده است و در مقابل سایر اصطلاح‌های هم‌معنی با نشانه‌ی ← به اصطلاح پربسامد ارجاع داده شده است.

۹. در صورت نیاز، برای درک بهتر اصطلاحاتی که در توصیف یک مدخل به کار رفته‌اند، معادل انگلیسی آنها در قلاب آمده است.

۱۰. برای اصطلاحاتی که برای نخستین بار در میان معنی‌شناسان ایرانی معرفی شده‌اند، معادلی در زبان انگلیسی ساخته شده است.

۱۱. در برابر اصطلاحاتی که بیش از یک معادل انگلیسی داشته‌اند، تمامی این معادل‌ها آورده شده‌اند.

مسلماً این مجموعه نیز همچون تمامی دیگر فرهنگ‌هایی از این دست، در نوع خود ناقص است. پویایی دانش زبان‌شناسی، به ویژه در شاخه‌ی معنی‌شناسی در حدّی است که بازبینی دایمی چنین مجموعه‌هایی را ضروری می‌سازد. ولی آنچه در این میان مهم می‌نماید، طرح اولیه‌ای است که بتواند مبنای تجدیدنظرهای بعدی قرار گیرد.